

PRIMLJENO:	25. IV	20. 07. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	14-5/17-1	
VEZA:		
EPA:	144 XXVI	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-1287
Podgorica, 24. april 2017. godine

Crna Gora
MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA

Priljeno:	25. 07. 2017.		
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
07/17-07	14-5/17-1	07	2886/1

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 20. aprila 2017. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu s članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14 i 42/15), ovaj zakon donese po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **OSMAN NURKOVIĆ**, ministar saobraćaja i pomorstva i **NEBOJŠA KRSTAJIĆ**, v. d. generalnog direktora Direktorata za vazdušni saobraćaj.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU**

Član 1

U Zakonu o vazdušnom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 30/12) poslije člana 3 dodaje se novi član koji glasi:

„Crnogorski vazdušni prostor

Član 3a

(1) Crnogorski vazdušni prostor je prostor iznad teritorije Crne Gore: kopna, unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore.

(2) Upotreba crnogorskog vazdušnog prostora je slobodna za sve vazduhoplove koji učestvuju u vazdušnom saobraćaju u skladu sa ovim zakonom."

Član 2

U članu 4 stav 1 tačka 7 briše se.

Član 3

U članu 12 stav 2 mijenja se i glasi:

„(2) Direktor se imenuje na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan."

Član 4

U članu 142 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Operator vazduhoplova dužan je da u skladu sa Programom bezbjednosti:

- 1) sprovodi bezbjednosno pretraživanje vazduhoplova; ili
- 2) sprovodi kontrolu pristupa vazduhoplovu; ili
- 3) obezbijedi obuku zaposlenih; i
- 4) odredi odgovorno lice za bezbjednost."

Član 5

Naziv člana i član 145 mijenjaju se i glase:

„Zabrana unošenja oružja i drugih predmeta

Član 145

(1) U bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa na aerodromu, zabranjen je ulazak lica koja nijesu kontrolisana u skladu sa Programom bezbjednosti.

(2) Zabranjeno je u putničku kabinu vazduhoplova i u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa unošenje hladnog ili vatrenog oružja i municije, eksplozivnih, zapaljivih ili opasnih materija, kao i sredstava i predmeta koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta koju utvrđuje Agencija.

(3) Odredba stava 2 ovog člana ne primjenjuje se na:

- službenike granične policije, koji su zaposleni na aerodromu, u pogledu unošenja vatrenog oružja i municije;
- službenike policije kada preduzimaju mjere protiv radnji nezakonitog ometanja;
- inspektore za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva, prilikom vršenja tajnih testova u skladu sa Programom kontrole kvaliteta bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva.

(4) Lice koje posjeduje hladno ili vatreno oružje ili municiju dužno je da ih prijavi pri registraciji za let i preda ovlašćenom pripadniku organa uprave nadležnog za policijske poslove na aerodromu, s tim što mu se hladno ili vatreno oružje i municija vraćaju nakon iskrcavanja.

(5) Način predaje i način vraćanja hladnog ili vatrene oružja i municije propisuje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove.

(6) Način postupanja sa eksplozivnim, zapaljivim ili opasnim materijama, kao i sredstvima i predmetima koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta utvrđuju se aktom Agencije.“

Član 6

U članu 161 stav 1 poslije tačke 27 dodaje se nova tačka koja glasi:

„27a) ne sprovodi bezbjednosno pretraživanje vazduhoplova ili kontrolu pristupa vazduhoplovu ili ne obezbijedi obuku zaposlenih ili ne odredi odgovorno lice za bezbjednost, u skladu sa Programom bezbjednosti (član 142 stav 6);“.

Član 7

U članu 164 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“(3) Za prekršaje iz stava 1 tač. 6 do 15 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura.”

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 8

U članu 170 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) uđe u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa na aerodromu, a nije kontrolisan u skladu sa Programom bezbjednosti (član 145 stav 1);“.

Tačka 3 mijenja se i glasi:

“(3) u putničku kabinu vazduhoplova i u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa unese hladno ili vatreno oružje, municiju, eksplozivne, zapaljive ili opasne materije, kao i sredstva i predmete koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta koju utvrđuje Agencija (član 145 stav 2).“

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je preciznije i jasnije definisanje pojedinih odredbi Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 30/12), propisivanje odredbi iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva u cilju ostvarivanja sveobuhvatnije kontrole bezbjednosnog pretraživanja vazduhoplova, sprovođenja kontrole pristupa vazduhoplovu, propisivanje zabrane unošenja oružja i drugih predmeta u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa na aerodromu i putničku kabinu vazduhoplova, kao i dopuna kaznenih odredbi zakona, propisivanjem prekršaja za nepoštovanje materijalnih odredaba ovog zakona iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva, za koje je tokom primjene zakona utvrđeno da ih treba propisati kao prekršaje.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlogom ovog zakona ne vrši se usklađivanje sa pravnom tekovinom EU.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbom člana 1 Predloga ovog zakona predlaže se dodavanje novog člana kojim se šire definiše pojam „crnogorski vazdušni prostor“ u odnosu na raniju definiciju iz člana 4 stav 1 tačka 7 Zakona o vazдушnom saobraćaju, kojim je uređeno značenje pojedinih izraza upotrijebljenih u ovom zakonu. Crnogorski vazdušni prostor je prostorni okvir za primjenu Zakona o vazдушnom saobraćaju i ne treba ga propisivati kroz definiciju. Crnogorski vazdušni prostor je determinanta primjene Zakona i treba ga označiti posebnim uvodnim članom Zakona. Takođe je važno da je njegovo korišćenje slobodno za sve, uz ravnopravnost svih učesnika. Ovo načelo se ne može navesti kroz definiciju, kako je to propisano važećom odredbom zakona.

Odredbom člana 2 Predloga ovog zakona predlaže se brisanje tač. 7 iz člana 4 Zakona, kojim je definisano značenje izraza „crnogorski vazdušni prostor“, koji se sada Predlogom ovog zakona definiše posebnim članom.

Članom 3 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena u članu 12 stav 2 osnovnog teksta zakona kojim se predlaže da se direktor Agencije imenuje na period od četiri godine i da može biti ponovo imenovan, bez ograničenja broja mandata, zbog potrebe obavljanja ovih poslova u kontinuitetu, u okolnostima uspješnog rukovođenja Agencijom, koji su od posebnog značaja za sigurnost i bezbjednost vazdušnog saobraćaja. Institutom razrješenja obezbijeđena je kontrola kvaliteta rada i rukovođenja Agencijom, a posebno kod činjenice da je predloženo rješenje propisano i u uporednom zakonodavstvu država regiona, prilikom izbora direktora vazduhoplovnih vlasti tih država (Hrvatska, Slovenija, Srbija, Bosna i Hercegovina, koje imaju sličan sistem organizacije vazduhoplovnih vlasti).

Odredbom člana 4 se predlaže da se u članu 142 osnovnog teksta zakona, pored obaveza operatora aerodroma navedu i najznačajnije obaveze operatora vazduhoplova iz oblasti bezbjednosti, i to obaveza sprovođenja bezbjednosnog pretraživanja vazduhoplova, kontrole

pristupa vazduhoplovu, kao i obaveza određivanja odgovornog lica za bezbjednost i obezbjeđivanja odgovarajuće obuke zaposlenih. Odredbom važećeg zakona ova obaveza je bila propisana samo za operatora aerodroma, tako da je bilo potrebno ovu obavezu propisati i za operatore vazduhoplova.

Članom 5 se predlaže izmjena naziva člana i član 145 osnovnog teksta zakona, na način što se stavom 1 predlaže propisivanje zabrane ulaska u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa na aerodromu licima koja nijesu prošla bezbjednosnu kontrolu u skladu sa Programom bezbjednosti, a stavom 2 zabrana unošenja u putničku kabinu vazduhoplova i u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa hladnog ili vatrenog oružja, municije, eksplozivnih, zapaljivih ili opasnih materija, kao i sredstava i predmeta koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta koju utvrđuje Agencija. Stavom 3 se predlaže izuzetak u odnosu na stav 2 kojim je predloženo da određena ovlašćena lica u posebnim slučajevima mogu da unose vatreno oružje i municiju i druge zabranjene predmete u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa na aerodromu i kabinu vazduhoplova.

Članom 6 predlaže se da se u kaznenim odredbama, odnosno u članu 161 stav 1 poslije tačke 27 doda nova tačka 27a kojom bi se propisala prekršajna odgovornost za operatore vazduhoplova i vazdušne prevoznike u slučaju ako ne sprovode bezbjednosno pretraživanje vazduhoplova, kontrolu pristupa vazduhoplovu, kao i u slučajevima kada operator vazduhoplova ili vazdušni prevoznik ne obezbijedi obuku iz bezbjednosti za svoje zaposlene ili ne odredi odgovorno lice za bezbjednost, u skladu sa Programom bezbjednosti, što je njihova obaveza predložena dopunom člana 142 (stav 6) Predloga ovog zakona.

Odredbom člana 7 Predloga ovog zakona predlaže se dopuna kaznene odredbe u članu 164 osnovnog teksta zakona, kojim su propisani prekršaji operatora aerodroma ili drugih pravnih lica i odgovornih lica, da bi se propisao prekršaj i za fizička lica koja su počinila prekršaj iz stava 1 tač. 6 do 15 ovog člana, jer do sada ovim članom nije bila propisana prekršajna odgovornost fizičkih lica, pa se u dosadašnjoj praksi dešavalo da za prekršaje koji su počinjeni na Aerodromu Tivat ili Aerodromu Podgorica prekršajno odgovaraju odgovorna lica Aerodroma Crne Gore AD, jer Aerodrom Tivat i Aerodrom Podgorica nemaju svojstvo pravnog lica.

Odredbom člana 8 Predloga ovog zakona predložena je izmjena člana 170 osnovnog teksta Zakona, kojim su propisani prekršaji fizičkih lica. Predlaže se da se propiše kao prekršaj ako fizičko lice na nedozvoljen način uđe u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa na aerodromu, čime se propisuje prekršaj za nepostupanje u skladu sa izmijenjenim članom 145 Predloga ovog zakona, odnosno stavom 1 ovog člana, kao i prekršaj za fizičko lice ako u putničku kabinu vazduhoplova i u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa unese hladno ili vatreno oružje, municiju, eksplozivne, zapaljive ili opasne materije, kao i sredstva i predmete koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta koju utvrđuje Agencija (145 stav 2).

Članom 9 Predloga ovog zakona propisuje se njegovo stupanje na snagu.

V FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore predlažemo da se Predlog ovog zakona uputi Skupštini Crne Gore radi donošenja po skraćenom postupku, iz razloga što se

ovim zakonom uređuju pitanja i odnosi nastali usljed okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti, a nedonošenje zakona moglo bi da prouzrokuje štetne posljedice.

Naime, Predlogom ovog zakona se preciznije regulišu neka pitanja bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva, koja se odnose na propisivanje obaveze sprovođenja bezbjednosnog pretraživanja vazduhoplova, kontrole pristupa vazduhoplovu i zabrane ulaska u zonu ograničenog pristupa na aerodromu, zabrane unošenja oružja, municije i drugih zabranjenih predmeta u putničku kabinu vazduhoplova i zonu ograničenog pristupa na aerodromu.

Nacionalni odbor za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva, imajući u vidu globalne terorističke prijetnje i primjere ugroženosti određenih odredišta, posebno aerodroma, na kojima postoji mogućnosti ugrožavanja velikog broja ljudi, naložio je dosljedno sprovođenje mjera bezbjednosti u civilnom vazduhoplovstvu, posebno u toku turističke sezone, kada je povećan priliv putnika u vazdušnom saobraćaju i broj vazduhoplova koji saobraćaju na i sa teritorije Crne Gore.

S tim u vezi neophodno je preduzimati dodatne mjere zaštite radi smanjenja mogućih opasnosti, pa se Predlogom ovog zakona predlaže preciziranje postojećih odredbi kojima je uređena oblast bezbjednosti vazdušnog saobraćaja, odnosno predlažu norme koje treba blagovremeno donijeti, da bi se pravovremeno preduzimale mjere za sprječavanje mogućeg prouzrokovanja štetnih posljedica.

ODREDBE ZAKONA O VAZDUŠOM SAOBRAĆAJU KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **aerodrom** je određeno područje na zemlji ili vodi, sa objektima, instalacijama i opremom, namijenjeno, u potpunosti ili djelimično, za kretanje, polijetanje i slijetanje vazduhoplova;
- 2) **avion** je vazduhoplov teži od vazduha, koji se pokreće motorom i uzgon u letu dobija pretežno zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uslovima leta ostaju nepokretne;
- 3) **bezbjednosni pregled** je korišćenje sredstava kojima se sprječava unošenje zabranjenih predmeta;
- 4) **blok vazdušnog prostora** je vazdušni prostor utvrđenih dimenzija, u prostoru i vremenu, unutar koga se pružaju usluge u vazdušnoj plovidbi;
- 5) **certifikacija** je način priznavanja usaglašenosti proizvoda, dijela ili uređaja, organizacije ili lica sa propisanim zahtjevima i izdavanje odgovarajućeg sertifikata kojim se potvrđuje usaglašenost;
- 6) **certifikat vazdušnog operatora - Air Operator Certificate (AOC)** je certifikat koji se izdaje pravnom ili fizičkom licu ili organu državne uprave kojim se potvrđuje da oni kao operatori imaju profesionalnu sposobnost i da su organizovani na način koji omogućava sigurno izvođenje operacija navedenih u certifikatu;
- 7) **crnogorski vazdušni prostor** je prostor iznad kopna, unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore;
- 8) **crnogorski vojni vazduhoplovi** su vazduhoplovi upisani u registar vojnih vazduhoplova Crne Gore;
- 9) **dio i uređaj** je svaki instrument, oprema, mehanizam, dio, aparat, softver, pribor ili dodatak, uključujući komunikacionu opremu, koji se koristi ili je namijenjen za korišćenje prilikom upravljanja ili kontrolisanja vazduhoplova u letu, a koji je instaliran ili pričvršćen na vazduhoplov, kao i djelovi strukture vazduhoplova, motora ili propelera ili opreme koja se koristi za manevrisanje vazduhoplova na zemlji;
- 10) **događaj koji ugrožava sigurnost** je operativni prekid, nedostatak, greška ili druga vanredna okolnost koja je uticala ili je mogla uticati na sigurnost leta, a nije rezultirala nesrećom ili ozbiljnom nezgodom;
- 11) **državni vazduhoplov** je vazduhoplov koji se koristi u vojne, carinske ili policijske svrhe;
- 12) **ECAA sporazum (ECAA Agreement)** je multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja;
- 13) **efektivna kontrola** je odnos uspostavljen pravima, ugovorima ili drugim sredstvima koja posebno ili zajednički, uvažavajući relevantne činjenice ili zakone, daju mogućnost za sprovođenje direktnog ili indirektnog uticaja na pravno ili fizičko lice, posebno putem prava upotrebe cjelokupne imovine ili dijela imovine pravnog ili fizičkog lica ili prava ili ugovora koji obezbjeđuju odlučujući uticaj na sastav, glasanje ili odluke organa pravnog lica ili na neki drugi način obezbjeđuju odlučujući uticaj na vođenje poslovanja pravnog ili fizičkog lica;
- 14) **Evropska agencija za sigurnost vazdušnog saobraćaja** (u daljem tekstu: EASA) je agencija Evropske Unije osnovana u cilju razvijanja zajedničkih standarda sigurnosti i obezbjeđivanja njihove jedinstvene primjene u Evropi;
- 15) **EUROCONTROL** je evropska organizacija osnovana Međunarodnom konvencijom o saradnji u cilju postizanja sigurnosti vazdušne plovidbe;
- 16) **fleksibilna upotreba vazdušnog prostora** je koncept upravljanja vazdušnim prostorom koji se primjenjuje u području Evropske konferencije civilnog vazduhoplovstva (ECAC) u skladu sa posebnim propisom EUROCONTROL-a kojim se uređuje fleksibilna upotreba vazdušnog prostora;

17) **helidrom** je aerodrom ili određena površina na objektu namijenjena u potpunosti ili djelimično za dolaske, odlaske i kretanje helikoptera;

18) **helikopter** je vazduhoplov teži od vazduha, koji se pokreće motorom, a održava se u letu reakcijom vazduha na jedan ili više motorom pokretanih rotora čije se ose nalaze u uglavnom vertikalnom položaju;

19) **interoperabilnost** je niz funkcionalnih, tehničkih i operativnih karakteristika sistema i sastavnih elemenata Evropske mreže upravljanja vazdušnim saobraćajem (EATMN), kao i njihovih operativnih postupaka, u cilju obezbjeđenja sigurnog, neprekidnog i efikasnog rada, koja se postiže usaglašavanjem sistema i sastavnih elemenata sa osnovnim zahtjevima (*essential requirements*);

20) **kabotaža** je pravo stranog prevoznika države potpisnice Čikaške konvencije da obavlja prevoz putnika, tereta i/ili pošte u vazdušnom prevozu bez zaustavljanja između aerodroma unutar teritorije Crne Gore;

21) **kapacitet** je raspoloživi broj sjedišta ili korisna nosivost vazduhoplova u linijskom vazdušnom prevozu u određenom vremenskom periodu;

22) komercijalne operacije su sve operacije vazduhoplova koje se pružaju uz novčanu ili drugu vrstu naknade, koje su dostupne javnosti ili koje se, ako nijesu dostupne javnosti, obavljaju u skladu sa ugovorom između operatora vazduhoplova i korisnika usluge, pri čemu korisnik usluge nema kontrolu nad operatorom vazduhoplova;

23) **komercijalni vazdušni saobraćaj** je linijski prevoz, povremeni prevoz i pružanje usluga iz vazduha uz novčanu ili drugu vrstu naknade;

24) **komponenta** je motor, propeler, dio ili uređaj;

25) **kontinuirana plovidbenost vazduhoplova ili vazduhoplovne komponente** su postupci koji obezbjeđuju da u svakom trenutku operativnog vijeka vazduhoplov ili vazduhoplovna komponenta ispunjavaju važeće zahtjeve za plovidbenost i da omogućavaju sigurne vazdušne operacije;

26) **kontinuirani nadzor** su aktivnosti koje se sprovode radi utvrđivanja kontinuirane ispunjenosti uslova na osnovu kojih je izdat certifikat tokom čitavog perioda njegovog važenja, kao i preduzimanje propisanih mjera;

27) **korisnik vazdušnog prostora** je operator vazduhoplova koji leti u opštem ili operativnom vazdušnom saobraćaju;

28) **letilište** je aerodrom koji se upotrebljava za letenje jedrilica i motornih jedrilica koje ne polijeću samostalno, a čija se upotreba može proširiti i za letenje drugih vrsta vazduhoplova;

29) **linijski vazdušni prevoz** su serije letova koje imaju karakteristike da su na svakom letu sjedišta i/ili kapacitet za prevoz tereta i/ili pošte dostupni javnosti za individualnu nabavku (bilo neposredno od vazdušnog prevoznika ili od njegovih ovlašćenih zastupnika) ili se obavljaju za saobraćanje između dva ili više aerodroma, prema objavljenom redu letenja ili letovima koji su redovni ili učestali tako da predstavljaju prepoznatljivo systemske serije;

30) **lokalni dan** je vremenski period od 24 sata koji počinje u 00,00 sati po lokalnom vremenu;

31) **lokalni let** je let koji ne uključuje prevoz putnika, tereta i/ili pošte između različitih aerodroma ili drugih tačaka određenih za slijetanje;

32) **manevarska površina** je dio aerodroma, osim platforme, određen za polijetanje, slijetanje ili kretanje vazduhoplova prije polijetanja i nakon slijetanja;

33) **međunarodni aerodrom** je aerodrom utvrđen kao dolazni ili odlazni aerodrom u međunarodnom vazdušnom saobraćaju na kojem se sprovode postupci kontrole kretanja, granične kontrole, carine i dr.;

34) **međunarodni standard** je svaka specifikacija fizičkih svojstava, konfiguracije, materijala, sposobnosti ili karakteristika, osoblja ili postupaka, čija je istovjetna primjena prihvaćena kao neophodna za sigurno, redovno i nesmetano odvijanje vazdušnog saobraćaja koje država mora da ispuni;

35) **međunarodni vazdušni saobraćaj** je saobraćaj koji se obavlja u vazdušnom prostoru iznad teritorija dvije ili više država;

36) **Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva (ICAO)** je specijalizovana agencija Ujedinjenih nacija, osnovana Čikaškom konvencijom u svrhu razvijanja standarda, tehnologije i podsticanja i razvoja međunarodnog vazdušnog saobraćaja;

37) **Nacionalni nadzorni organ (National Supervisory Authority - NSA)** je nezavisni organ nadležan za obavljanje poslova certifikovanja i kontinuiranog nadzora pružaoaca usluga u vazdušnoj plovidbi i drugih poslova;

38) **nadležna kontrola letenja** je oblasni centar kontrole, prilazna kontrola ili aerodromska kontrola vazdušnog saobraćaja;

39) **nekomercijalne operacije** su operacije u civilnom vazduhoplovstvu koje nijesu usluge u linijskom i povremenom vazdušnom prevozu uz novčanu ili drugu vrstu naknade;

40) **nekomercijalni vazdušni saobraćaj** je prevoz za sopstvene potrebe, sportsko i amatersko letenje koje se obavlja bez novčane ili druge vrste naknade;

41) **nesreća** je događaj u vezi sa operacijom vazduhoplova sa posadom, od trenutka kada se neko lice ukrca u vazduhoplov sa namjerom da obavi let do trenutka iskrcavanja svih lica iz vazduhoplova ili u slučaju bespilotnog vazduhoplova, od trenutka kada je vazduhoplov spreman za pokret u svrhu leta do trenutka vraćanja vazduhoplova u stanje mirovanja na kraju leta i osnovna pogonska grupa je prestala sa radom, pri čemu je smrt ili teška tjelesna povreda nastala kao posljedica toga što se lice nalazilo u vazduhoplovu, u direktnom kontaktu sa bilo kojim dijelom vazduhoplova, uključujući i djelove koji su se odvojili od vazduhoplova ili je bilo direktno izložena mlaznom udaru, izuzev ako su povrede nastale zbog prirodnih uzroka, samopovređivanjem ili su ih nanijela druga lica ili kada su nanesene slijepim putnicima koji se skrivaju izvan područja koje je putnicima i posadi uobičajeno na raspolaganju ili događaj u kojem je vazduhoplov ili njegova struktura oštećena tako da negativno utiče na strukturalnu snagu, rad ili letne karakteristike vazduhoplova, te su potrebne veće popravke ili zamjena oštećene komponente, osim za oštećenja ili prestanak rada motora koja se odnose samo na jedan motor, uključujući njegov poklopac ili dodatke, odnosno propelere, vrhove krila, antene, davače, davače napadnog ugla, gume, kočnice, točkove, aerodinamičku oplatu, panele, vrata stajnog trapa, vjetrobna stakla, oplata vazduhoplova, kao što su mala udubljenja ili rupe, ili manja oštećenja lopatica glavnog rotora, repnog rotora, stajnog trapa, kao i događaj u kojem je vazduhoplov nestao ili je potpuno nedostupan;

42) **nezgoda** je događaj koji nije nesreća, a vezan je za operacije vazduhoplova, koji utiče ili je mogao uticati na sigurnost operacija.

43) **objavljivanje na način uobičajen u vazdušnom saobraćaju** je objavljivanje u Zborniku vazduhoplovnih informacija (AIP), hitnim informacijama (NOTAM), cirkularnim pismom vazduhoplovnih informacija (AIC) ili drugim posebnim publikacijama;

44) **ograničenja u vazdušnom prostoru** su opasna, uslovno zabranjena ili zabranjena područja za letenje vazduhoplova;

45) **opasno područje** je utvrđeni volumen vazdušnog prostora unutar kojeg se, u zavisnosti od slučaja, u određenom vremenu mogu odvijati aktivnosti opasne za letenje vazduhoplova;

46) **operativna licenca** je odobrenje koje nadležni organ izdaje vazdušnom prevozniku za obavljanje usluga vazdušnog saobraćaja;

47) **operativna površina** je dio aerodroma određen za polijetanje, slijetanje ili kretanje vazduhoplova, koji se sastoji od manevarske površine i platforme;

48) **operativne usluge u vazdušnom saobraćaju (Air Traffic Services - ATS)** su različite usluge uspostavljene u cilju prosljeđivanja letnih informacija, uzbunjivanja, savjetodavne usluge u vazdušnom saobraćaju, usluge aerodromske, prilazne i oblasne kontrole letenja;

49) **operativni vazdušni saobraćaj (Operational Air Traffic - OAT)** su svi letovi civilnih vazduhoplova, kao i letovi državnih vazduhoplova koji se obavljaju u skladu sa posebno utvrđenim postupcima koji odstupaju od pravila i postupaka za opšti vazdušni saobraćaj (GAT);

50) **operator aerodroma** je pravno ili fizičko lice koje upravlja aerodromom;

51) **operator vazduhoplova** je pravno ili fizičko lice, odnosno državni organ koji vrši operacije vazduhoplovom ili namjerava vršiti operacije vazduhoplovom;

52) **opšti vazdušni saobraćaj (General Air Traffic - GAT)** su svi letovi civilnih vazduhoplova, kao i letovi državnih vazduhoplova koji se obavljaju u skladu sa pravilima i procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO);

53) **ozbiljna nezgoda** je nezgoda koja uključuje okolnosti koje ukazuju da je postojala velika vjerovatnoća događanja nesreće, a koja je povezana sa operacijom vazduhoplova i koja se desila, u slučaju vazduhoplova sa posadom, od trenutka kada se neko lice ukrca u vazduhoplov sa namjerom da obavi let do trenutka iskrcavanja svih lica iz vazduhoplova ili u slučaju bespilotnog vazduhoplova, od trenutka kada je vazduhoplov spreman za pokret u

svrhu leta do trenutka vraćanja vazduhoplova u stanje mirovanja na kraju leta i osnovna pogonska grupa je prestala sa radom;

54) **plan leta** je skup određenih informacija o namjeravanom letu ili dijelu leta vazduhoplova koje se podnose nadležnoj kontroli letenja;

55) **područje letnih informacija** je vazdušni prostor određenih dimenzija u kojem se pružaju usluge letnih informacija i obavlja uzbunjivanje;

56) **povremeni vazdušni prevoz** je prevoz putnika, tereta i/ili pošte koji nije linijski, uključujući neredovni čarter prevoz, taksi prevoz, panoramske letove i sl.;

57) **posada vazduhoplova** su lica koja se nalaze u vazduhoplovu kao članovi letačke posade, lica koja se prevoze u pilotskoj kabini, koja je odredio operator vazduhoplova, kako bi osposobljavala ili nadzirala osposobljavanje, iskustvo, vještinu i sprovodila periodične provjere koje se zahtijevaju na osnovu propisa i članovi kabinske posade;

58) **pravo saobraćanja** je pravo pružanja usluga vazdušnog prevoza između dva aerodroma;

59) **preporučena praksa** je svaka specifikacija fizičkih svojstava, konfiguracije, materijala, sposobnosti ili karakteristika, osoblja ili postupaka, čija je istovjetna primjena prihvaćena kao poželjna za sigurno, redovno i nesmetano odvijanje vazdušnog saobraćaja, a koje države nastoje da ispune u skladu sa odredbama Čikaške konvencije;

60) **procjena sigurnosti stranih vazduhoplova (Safety Assessment of Foreign Aircraft - SAFA)** je kontrola stranih vazduhoplova na platformi;

61) **proizvod** je vazduhoplov, motor, propeler ili uređaj;

62) **pružanje usluga iz vazduha** su operacije vazduhoplova kojima se pružaju usluge u poljoprivredi, šumarstvu, građevinarstvu, protiv požarnoj zaštiti, protivgradnoj odbrani, potrazi i spašavanju, marketingu, snimanju iz vazduha, nadzoru i patroliranju iz vazduha, provjeri radionavigacionih uređaja i sl.;

63) **platforma** je dio aerodroma određen za prihvat i otpremu vazduhoplova, putnika, tereta ili pošte, snabdijevanje vazduhoplova gorivom i mazivom i parkiranje i održavanje vazduhoplova;

64) **poletno-sletna staza** je utvrđena pravougaona površina na zemlji, vodi ili objektu namijenjena za polijetanje i slijetanje vazduhoplova;

65) **red letenja** je utvrđeno vrijeme polijetanja i slijetanja vazduhoplova u linijskom vazdušnom prevozu;

66) **rezervisani vazdušni prostor** je utvrđeni volumen vazdušnog prostora koji je privremeno rezervisan za ekskluzivnu ili specifičnu upotrebu pojedinih korisnika;

67) **savjetodavne usluge u vazdušnom saobraćaju** su usluge koje se pružaju u vazdušnom prostoru u svrhu osiguranja razdvajanja vazduhoplova koji lete prema pravilima instrumentalnog letenja;

68) **slot** je predviđeno vrijeme dolaska ili odlaska raspoloživo ili dodijeljeno određenog dana za kretanje vazduhoplova na aerodromu na kojem se vrši kordinacija vremena slijetanja i polijetanja vazduhoplova;

69) **složeni vazduhoplov na motorni pogon** je avion certifikovan sa najvećom dopuštenom masom pri polijetanju većom od 5.700 kg ili avion certifikovan za konfiguraciju najvećeg dopuštenog broja putničkih sjedišta, koji je veći od 19 ili avion certifikovan za let sa najmanjom dopuštenom posadom, koja se sastoji od najmanje dva pilota ili avion opremljen sa jednim ili više turbomlaznih motora ili više elisnomlaznih motora ili helikopter certifikovan za najveću dopuštenu masu pri polijetanju veću od 3.175 kg ili helikopter za konfiguraciju najvećeg dopuštenog broja putničkih sjedišta, koji je veći od devet ili helikopter za let sa najmanjom dopuštenom posadom koja se sastoji od najmanje dva pilota ili vazduhoplov sa nagibnim rotorom;

70) **sportski vazduhoplov** je vazduhoplov sa posadom teži od vazduha, sa ili bez motora (ultra laki avion, paraglajder, zmaj i sl.);

71) **tehnički sistem vazdušne plovidbe** je skup sastavnih elemenata na vazduhoplovu i na zemlji, kao i satelitskih uređaja koji pružaju podršku u pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi tokom svih faza leta;

72) **upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja (Air Traffic Flow Management - ATFM)** je funkcija koja se obavlja radi sigurnog, redovnog i efikasnog protoka vazdušnog saobraćaja, uz maksimalno korišćenje kapaciteta kontrole vazdušnog saobraćaja i uz obim

saobraćaja u skladu sa kapacitetima koje su objavili određeni pružaoci usluga kontrole vazdušnog saobraćaja;

73) **usluga vazdušnog prevoza** je let ili niz letova kojima se prevoze putnici, teret i/ili pošta uz novčanu i/ili drugu vrstu naknade;

74) **usluge letnih informacija (Flight Information Services - FIS)** su usluge uspostavljene u svrhu pružanja savjeta i informacija potrebnih za sigurno, redovno i efikasno obavljanje letova;

75) **usluge uzbunjivanja (Alerting Services - ALRS)** su usluge uspostavljene u cilju obavještanja nadležnih organizacija o vazduhoplovu kojem je potrebna pomoć traganja i spašavanja i po potrebi pružanja pomoći tim subjektima tokom traganja i spašavanja vazduhoplova;

76) **uslovno zabranjeno područje** je dio crnogorskog vazdušnog prostora unutar kojeg je letenje vazduhoplovom privremeno ograničeno u skladu sa unaprijed utvrđenim uslovima;

77) **vojni vazdušni saobraćaj** je vazdušni saobraćaj u kojem učestvuju crnogorski i/ili strani vojni vazduhoplovi;

78) **vrijeme leta** je vrijeme od trenutka kada se vazduhoplov pomjeri sa parkirnog položaja radi polijetanja do trenutka potpunog zaustavljanja vazduhoplova na određenom parkirnom položaju i gašenja svih motora;

79) **vođa vazduhoplova** je lice odgovorno za upravljanje i opsluživanje vazduhoplova tokom leta i na zemlji;

80) **vazdušni prevoz** je prevoz putnika, tereta i/ili pošte vazduhoplovom iz jednog mjesta u drugo;

81) **vazdušni prevoznik** je pravno ili fizičko lice kome je izdata operativna licenca ili druga odgovarajuća isprava;

82) **vazduhoplov** je svaka naprava koja se održava u atmosferi zbog reakcije vazduha, osim reakcije vazduha u odnosu na zemljinu površinu;

83) **zabranjeno područje** je dio crnogorskog vazdušnog prostora unutar kojeg je letenje vazduhoplova zabranjeno.

Direktor

Član 12

- (1) Agenciju predstavlja, zastupa i rukovodi njenim radom direktor.
- (2) Direktor se imenuje na period od četiri godine i može biti imenovan najviše dva puta uzastopno.
- (3) Za direktora može biti imenovano lice koje ispunjava uslove iz člana 9 st. 7 i 8 ovog zakona.
- (4) Savjet Agencije će razriješiti direktora prije isteka mandata u slučajevima iz člana 11 ovog zakona.
- (5) Direktor za svoj rad odgovara Savjetu.
- (6) Direktor odlučuje o preduzimanju potrebnih mjera u vanrednim okolnostima radi sigurnog odvijanja vazdušnog saobraćaja.

Nadležnost i obaveze sprovođenja mjera bezbjednosti

Član 142

- (1) Operator aerodroma naročito je dužan da obezbijedi:
 - 1) prostor za pregled vazduhoplova koji je predmet nezakonitog ometanja;
 - 2) kontrolu i sprječavanje neovlašćenog pristupa u bezbjednosno osjetljiva i zaštićena područja aerodroma;
 - 3) odgovarajuće prostorije za obavljanje bezbjednosnih pregleda putnika i tereta;
 - 4) obavljanje bezbjednosnih pregleda predatog putničkog prtljaga i tereta;
 - 5) tehničku opremu za obavljanje bezbjednosnih pregleda predatog putničkog prtljaga i tereta;
 - 6) obavljanje bezbjednosnih pregleda putnika i njihovog ručnog prtljaga;
 - 7) tehničku opremu za obavljanje bezbjednosnih pregleda putnika i njihovog ručnog prtljaga.
- (2) Bezbjednosne preglede objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu ili bezbjednosne preglede vazduhoplova obavlja organ uprave nadležan za policijske poslove, na

osnovu zahtjeva operatora aerodroma ili operatora vazduhoplova, kao i na osnovu povećanih prijetnji ili bezbjednosnih sumnji.

(3) Za obavljanje pregleda iz stava 2 ovog člana operator aerodroma ili operator vazduhoplova plaća naknadu u visini koju utvrđuje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove.

(4) Operator aerodroma može ugovorom povjeriti obavljanje poslova iz stava 1 tač. 2, 4 i 6 ovog člana pravnim licima registrovanima za obavljanje poslova obezbjeđivanja lica i imovine koji ispunjavaju propisane uslove, uz prethodnu saglasnost Agencije.

(5) Svi operatori vazduhoplova dužni su da, pored sopstvenog programa, primjenjuju i program bezbjednosti operatora aerodroma.

Unošenje oružja i zabranjenih predmeta

Član 145

(1) U putničku kabinu vazduhoplova i u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa ne mogu da se unose hladno ili vatreno oružje, municija, eksplozivne, zapaljive ili opasne materije, kao i sredstva i predmeti koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta koju propisuje Agencija.

(2) Nošenje i korišćenje oružja i municije dozvoljeno je samo izuzetno, pod uslovima koje propiše organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove.

(3) Lice koje posjeduje hladno ili vatreno oružje ili municiju dužno je da ih prijavi pri registraciji za let i preda ovlašćenom pripadniku organa državne uprave nadležnog za policijske poslove na aerodromu, s tim što mu se hladno ili vatreno oružje i municija vraćaju nakon iskrcavanja.

(4) Način predaje i način vraćanja hladnog ili vatrene oružja i municije propisuje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove.

(5) Način postupanja sa eksplozivnim, zapaljivim ili opasnim materijama, kao i sredstvima i predmetima koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta utvrđuju se aktom Agencije.

Prekršaji operatora vazduhoplova, vazdušnog prevoznika ili drugih pravnih lica, odgovornih lica u pravnom licu i fizičkih lica

Član 161

(1) Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj operator vazduhoplova ili vazdušni prevoznik ili drugo pravno lice, ako:

1) obavlja komercijalni vazdušni prevoz bez AOC-a i operativne licence i ako obavlja druge komercijalne operacije bez AOC-a (član 23);

2) obavlja nekomercijalne operacije složenim vazduhoplovom na motorni pogon bez prethodno date izjave o svojoj profesionalnoj sposobnosti i sredstvima za ispunjenje obaveza u vezi sa upravljanjem vazduhoplovom (član 32 stav 2);

3) obavlja nekomercijalne operacije koje se ne obavljaju složenim vazduhoplovom na motorni pogon, a ne ispunjava propisane uslove za plovidbenost vazduhoplova, nema odgovarajuće dozvole za posadu i ne ispunjava druge uslove za obavljanje tih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom (član 32 stav 3);

4) obavlja međunarodni linijski vazdušni prevoz bez ispunjavanja uslova propisanih članom 23 stav 1 ovog zakona i uslova predviđenih međunarodnim ugovorima, kao i drugim međunarodnim aktima kojima se uređuje sigurno i redovno obavljanje međunarodnog linijskog vazdušnog prevoza (član 34 stav 1);

5) red letenja i njegove izmjene ne utvrdi i ne objavi u skladu sa ovim zakonom (član 36 st. 1 i 2);

6) redovno i uredno ne ispunjava obavezu obavljanja usluge od javnog interesa (član 37),

7) na karti ili na drugi način ne objavi i navede ukupnu cijenu, a koju čine prevoz putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte, aerodromske naknade, porezi i ostali troškovi koji se plaćaju uz cijenu prevoza (član 38 stav 2);

8) za slijetanje i polijetanje vazduhoplova kojim se obavlja taksi prevoz ili panoramski letovi upotrebljava aerodrom za nekomercijalne operacije vazduhoplova i letilišta bez odobrenja Agencije (član 50 stav 1);

9) vazduhoplovom obavi slijetanje ili polijetanje izvan vremena otvorenosti aerodroma i bez prethodne saglasnosti operatora aerodroma (član 55 stav 2);

10) upotrebljava vazduhoplov koji nije upisan u Registar u skladu sa ovim zakonom ili ne upiše u Registar strani vazduhoplov koji je uzet u zakup u roku propisanom ovim zakonom (član 61 i član 63 stav 1);

11) svaku promjenu podataka koji se upisuju u Registar ne prijavi u roku od 15 dana od dana nastanka promjene tih podataka (član 65 stav 1);

12) vazduhoplov upisan u Registar upotrebljava bez oznaka državne pripadnosti i registarske oznake, odnosno suprotno ovom zakonu i propisu Ministarstva (član 70 st. 1, 2 i 3);

13) vazduhoplov nema uvjerenje o plovidbenosti i uvjerenje o tehničkoj ispravnosti i ako se ne nalaze u vazduhoplovu (član 72 stav 1);

14) ne održava u plovidbenom stanju vazduhoplov koji je registrovan i/ili saobraća u Grnoj Gori, odnosno prije svakog leta ne obezbijedi provjeru plovidbenog stanja vazduhoplova, odnosno ne obezbijedi kontinuiranu plovidbenost i održavanje vazduhoplova koji je registrovan ili saobraća u Crnoj Gori (član 72 st. 2, 3 i 4);

15) vazduhoplov ne upotrebljava u skladu sa uvjerenjem o tipu vazduhoplova koji sadrži podatke iz odobrenog certifikata o tipu vazduhoplova na način propisan u odobrenom letačkom priručniku, odnosno ne upotrebljava vazduhoplov i vazduhoplovnu komponentu u skladu sa uslovima i načinom upotrebe utvrđenim aktom Agencije (član 73 st. 1, 2 i 3);

16) projektovanje, proizvodnju, modifikaciju i popravku vazduhoplova i vazduhoplovne komponente ne vrši u skladu sa aktom Agencije, odnosno projektovanje, proizvodnju, modifikaciju i popravku vazduhoplova i vazduhoplovne komponente obavlja bez potvrde o ispunjenosti uslova u pogledu opreme i kadra koju izdaje Agencija (član 74 st. 1, 2 i 3);

17) upotrebljava novi tip vazduhoplova i vazduhoplovne komponente bez obavezne certifikacije, odnosno suprotno uslovima i postupku certifikacije utvrđenim aktom Agencije (član 75 st. 1 i 2);

18) ne održava vazduhoplov i vazduhoplovnu komponentu u skladu sa ovim zakonom, odnosno ako ne pregleda i ne provjerava vazduhoplov i vazduhoplovnu komponentu tokom upotrebe i ne održava ih u stanju koje garantuje sigurnu vazдушnu plovidbu, odnosno ako preglede, provjere, popravke, zamjene i održavanje vazduhoplova i vazduhoplovne komponente i obnove i obavezne popravke na vazduhoplovu i vazduhoplovnoj komponenti, kao i tehničku kontrolu i kontrolu kvaliteta obavljenih radova ne obavlja u skladu sa aktom Agencije i tehničkim uputstvima proizvođača za taj tip vazduhoplova i vazduhoplovne komponente (član 76);

19) poslove obezbjeđivanja kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova obavlja bez uvjerenja o ispunjenosti uslova u pogledu prostora, kadra i opreme, koje izdaje Agencija, odnosno operator vazduhoplova povjeri poslove obezbjeđivanja kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova stranom licu koje se ne nalazi u evidenciji EASA-e ili koje vazduhoplovna vlast druge države nije ovlastila za obavljanje tih poslova u skladu sa uslovima koji su najmanje jednaki ili strožiji od uslova propisanih ovim zakonom (član 77 st. 1, 2 i 3);

20) poslove održavanja vazduhoplova i vazduhoplovnih komponenti obavlja bez uvjerenja o ispunjenosti uslova u pogledu prostora, kadra i opreme, koje izdaje Agencija, odnosno ako pojedine poslove održavanja, provjere i manje popravke na jednostavno projektovanim vazduhoplovima koji se koriste za nekomercijalne operacije ne obavlja lice iz člana 88 stav 3 ovog zakona koje ima dozvolu u skladu sa ovim zakonom ili pilot tog vazduhoplova koji je stručno osposobljen i koji ima dozvolu pilota za takav vazduhoplov, odnosno ako povjeri održavanje vazduhoplova i vazduhoplovne komponente stranom pravnom ili fizičkom licu koje se ne nalazi na evidenciji EASA-e ili nema sjedište na teritoriji članice EASA-e ili pravnom ili fizičkom licu koje vazduhoplovna vlast druge države nije ovlastila za obavljanje tih poslova u skladu sa uslovima koji su najmanje jednaki ili strožiji od uslova koji su propisani ovim zakonom (član 78 st. 1 i 2 i član 79 st. 1 i 2);

21) održavanje vazduhoplova i vazduhoplovnih komponenti (preventivno i redovno održavanje, pregledi i provjere) ne vrši prema programu za održavanje kontinuirane plovidbenosti, koji odobrava Agencija, a koji se posebno utvrđuje za svaki tip i model vazduhoplova, u skladu sa aktom Agencije (član 80 st. 1 i 2);

22) vazduhoplovno osoblje ne ispunjava uslove za obavljanje određenog stručnog posla u skladu sa ovim zakonom za koji su mu izdati dozvola za rad koja sadrži i ovlaštenje za vršenje pojedinih poslova (član 89 stav 2);

23) se u vazduhoplovu, tokom letenja i kretanja vazduhoplova po operativnim površinama, ne nalazi posada vazduhoplova koju čine letačka i kabinska posada u propisanom sastavu i propisane stručne osposobljenosti na način utvrđen aktom Agencije (član 98);

24) ne obezbijedi da radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni, nedjeljni i godišnji odmori, trajanje prevoza i obaveze dežurstva, broj polijetanja i slijetanja, kao i zdravstvene mjere i mjere

zaštite na radu u vezi sa obavljanjem dužnosti članova posade vazduhoplova budu u skladu sa ovim zakonom i aktom Agencije (član 103);

25) ne donese sopstveni priručnik upravljanja sigurnošću odobren od strane Agencije i ako na osnovu njega nije uspostavio sistem upravljanja sigurnošću (član 106 stav 4);

26) sazna za nesreću, ozbiljnu nezgodu vazduhoplova ili nezgodu vazduhoplova, a o tome odmah ne obavijesti organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove - operativno komunikacioni centar (OKC) putem pozivnog broja 112, Ministarstvo, nadležnu kontrolu letenja na najbližem aerodromu ili Komisiju za istraživanje, odnosno ako je, u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, učestvovalo ili saznalo za događaje povezane sa sigurnošću, a za koje je propisana obaveza obavještanja, ne obavijesti o tome, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 72 sata Agenciju i Komisiju za istraživanje (član 127 stav 3 i član 129 stav 1);

27) nema sopstveni program bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva na koji je Agencija dala saglasnost (član 141 st. 1 i 2);

28) buka vazduhoplova i emisija izduvnih gasova koje vazduhoplov proizvodi prilikom polijetanja i slijetanja nijesu ispod propisanih maksimalnih nivoa buke i izduvnih gasova u skladu sa propisom Ministarstva (član 147);

29) ne omogući vazduhoplovnom inspektoru korišćenje slobodnoga mjesta u pilotskoj kabini vazduhoplova pri obavljanju inspeksijskog nadzora nad radom posade vazduhoplova i ispravnošću vazduhoplova u letu, odnosno ne omogući vazduhoplovnom inspektoru pregled dozvola vazduhoplovnog osoblja, kontrolu primjene propisa o radu i načinu obavljanja stručnih poslova, provjeru stručne i zdravstvene sposobnosti osoblja i saslušanje odgovornih lica ili lica čiji rad podliježe inspeksijskom nadzoru, kao i svjedoka (član 157);

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice operatora vazduhoplova ili vazdušnog prevoznika ili odgovorno lice u drugom pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 6.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se drugo fizičko lice novčanom kaznom od 150 eura do 2.000 eura.

(5) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se, uz novčanu kaznu ili samostalno, izreći zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti operatoru vazduhoplova, vazdušnom prevozniku, drugom pravnom i odgovornom licu preduzetniku i fizičkom licu koji počine prekršaj u obavljanju te djelatnosti, u trajanju od dva do šest mjeseci.

Prekršaji operatora aerodroma ili drugih pravnih lica i odgovornih lica

Član 164

(1) Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj operator aerodroma ili drugo pravno lice, ako:

1) upotrebljava aerodrom u vazdušnom saobraćaju bez upotrebne dozvole izdate u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata i bez sertifikata aerodroma, odnosno odobrenja za upotrebu aerodroma koje izdaje Agencija (član 39);

2) upotrebljava aerodrom koji nije izgrađen tako da ispunjava uslove koji omogućavaju sigurno polijetanje, slijetanje i kretanje svih ili samo određenih vrsta vazduhoplova (član 42 stav 1);

3) projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i označavanje aerodroma, operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu vazduhoplova, putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte i drugih objekata koji omogućavaju sigurno polijetanje, slijetanje i kretanje vazduhoplova na aerodromu ne vrši u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora i ovim zakonom (član 42 stav 2);

4) ne pribavi saglasnost Agencije na tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju i označavanje aerodroma, operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu vazduhoplova, putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte i drugih objekata koji omogućavaju sigurno polijetanje, slijetanje i kretanje vazduhoplova na aerodromu, odnosno prije početka navedenih radova ne pribavi posebno odobrenje koje izdaje Agencija (član 42 st. 3 i 4);

5) ne obavijesti Ministarstvo, Agenciju, operatore vazduhoplova i pružaoca usluga u vazdušnoj plovitbi o planiranoj promjeni namjene ili kategorije aerodroma, odnosno o planiranim radovima većeg obima koji mogu dovesti do zatvaranja aerodroma ili ograničavanja njegove upotrebe, najkasnije 60 dana prije početka radova, odnosno 48 sati prije početka radova manjeg obima koji mogu da ograniče upotrebu operativnih površina i ako otpočne izvođenje radova većeg obima kojima se ograničava upotreba ili zatvara međunarodni aerodrom bez prethodne saglasnosti Agencije (član 43 st. 1 i 2);

6) izgradnju i postavljanje vazduhoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva vazdušne plovidbe, izgradnju i postavljanje vazduhoplovnih prepreka van područja aerodroma koji mogu uticati na sigurnost vazdušnog saobraćaja, kao i njihovo označavanje i održavanje ne obavlja u skladu sa propisom Ministarstva, odnosno ako ne postavi i ne održava znakove za uočavanje vazduhoplovnih prepreka (član 44 stav 2 i stav 5 tačka 2);

7) ne pribavi prethodnu saglasnost Agencije za izgradnju i postavljanje vazduhoplovnih prepreka van područja aerodroma koje prelaze propisanu visinu (član 44 stav 3);

8) ne obezbijedi održavanje i pregled operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu, odnosno ne preduzme sve mjere potrebne za sigurne operacije vazduhoplova, prihvat i otpremu vazduhoplova, putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte u skladu sa aktom Agencije (član 45);

9) ne omogući nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na aerodromu, prema njihovoj namjeni i kapacitetu u skladu sa ovim zakonom (član 51 stav 1);

10) na aerodromu ne obezbijedi spasilačko-vatrogasnu zaštitu i pružanje hitne ili medicinske pomoći, a na aerodromima za pružanje usluga vazdušnog prevoza i prihvat i otpremu vazduhoplova, putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte, odnosno ako se ti poslovi ne obavljaju u vremenu otvorenosti aerodroma (član 53 st. 1 i 4);

11) aerodrom nije otvoren u vrijeme u kojem, zavisno od frekvencije saobraćaja i uslova na aerodromu, aerodrom mora biti otvoren za vazdušni saobraćaj u skladu sa propisom Ministarstva (član 55);

12) ne donese sopstveni priručnik upravljanja sigurnošću odobren od strane Agencije i ako na osnovu njega nije uspostavio sistem upravljanja sigurnošću (član 106 stav 4);

13) nema sopstveni program bezbjednosti na koji je Agencija dala saglasnost (član 141 st. 1 i 2);

14) ne obezbijedi prostor za pregled vazduhoplova koji je predmet nezakonitog ometanja, ne obezbijedi kontrolu i sprječavanje neovlašćenog pristupa u bezbjednosno osjetljiva i zaštićena područja aerodroma, ne obezbijedi odgovarajuće prostorije za bezbjednosni pregled putnika i tereta, ne obezbijedi bezbjednosne preglede predatog putničkog prtljaga i tereta, ne obezbijedi tehničku opremu za bezbjednosni pregled predatog putničkog prtljaga i tereta, ne obezbijedi bezbjednosne preglede putnika i njihovog ručnog prtljaga i ne obezbijedi tehničku opremu za bezbjednosne preglede putnika i njihovog ručnog prtljaga na propisani način (član 142 stav 1);

15) ne obezbijedi stalno mjerenje buke koja nastaje prilikom slijetanja i polijetanja vazduhoplova na aerodromu na kojem se odvija komercijalni vazdušni saobraćaj i saobraćaj vojnih mlaznih vazduhoplova i njegovoj okolini (član 148 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice operatora aerodroma ili odgovorno lice u drugom pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 6.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se, uz novčanu kaznu ili samostalno, izreći zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti operatoru aerodroma ili drugom pravnom licu i odgovornom licu koji počine prekršaj u obavljanju te djelatnosti, u trajanju od dva do šest mjeseci.

Prekršaji fizičkih lica

Član 170

(1) Novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) postavi fizičke prepreke, emisione uređaje, objekte koji emituju elektromagnetne talase na udaljenosti sa koje svojim radom ili prisustvom mogu ometati rad tehničkih sistema, uređaja i opreme za obezbjeđenje vazdušnog saobraćaja (član 125);

2) sazna za nesreću, ozbiljnu nezgodu vazduhoplova ili nezgodu vazduhoplova, a o tome odmah ne obavijesti organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove - operativno komunikacioni centar (OKC) putem pozivnog broja 112, Ministarstvo, nadležnu kontrolu letenja na najbližem aerodromu ili Komisiju za istraživanje, odnosno ako je, u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, učestvovalo ili saznalo za događaje povezane sa sigurnošću, a za koje je propisana obaveza obavještanja, ne obavijesti o tome, bez odlaganja a najkasnije u roku od 72 sata Agenciju i Komisiju za istraživanje (član 127 stav 3 i član 129 stav 1) i

3) u putničku kabinu vazduhoplova i bezbjedonosnu zonu ograničenog pristupa unese hladno ili vatreno oružje ili municiju i druge eksplozivne i zapaljive materije ili predmete, kao i sredstava i predmete koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta koju propisuje Agencija (član 145 stav 1).

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MSP-IU/PZ/17/03
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on amendments to the Law on air transport	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	
- Sektor/odsjek	Direktorat za vazdušni saobraćaj	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nebojša Krstajić, v.d. generalnog direktora Direktorata za vazdušni saobraćaj, 020 234 065, nebojsa.krstajic@msp.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Srđa Živković, savjetnik za vazdušni saobraćaj, 020 234 065, srdja.zivkovic@msp.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava V Kretanje radnika, osnivanje privrednih društava, pružanje usluga, kapital, Poglavlje III, Pružanje usluga, član 61 stav 4-7		
Glava VIII, Politike saradnje, član 108 Saobraćaj		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☒	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2017-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje		
- Rok za donošenje propisa		
- Napomena	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije		

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa. /	
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa	Potpis / ministar evropskih poslova
Datum: 	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MSP-TU/PZ/17/03		MSP-IU/PZ/17/03		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju		Proposal for the Law on amendments to the Law on air transport		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
NAZIV PROPISA	Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju
<p>1. Definisane probleme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je preciznije i jasnije definisanje pojedinih odredbi Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, broj 30/12), propisivanje odredbi iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva u cilju ostvarivanja sveobuhvatnije kontrole bezbjednosnog pretraživanja vazduhoplova, sprovođenja kontrole pristupa vazduhoplovu, propisivanje zabrane unošenja oružja i drugih predmeta u bezbjednosnu zonu ograničenog pristupa na aerodromu i putničku kabinu vazduhoplova, kao i dopuna kaznenih odredbi zakona, propisivanjem prekršaja za nepoštovanje materijalnih odredaba ovog zakona iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva, za koje je tokom primjene zakona utvrđeno da ih treba propisati kao prekršaje.</p>	
<p>2. Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. <p>Ovim zakonom definišu se preciznije uslovi za imenovanje direktora Agencije za civilno vazduhoplovstvo, pravila koja se odnose na operatore aerodroma i operatore vazduhoplova, pojam crnogorskog vazdušnog prostora i oblast bezbjednosti vazdušnog saobraćaja.</p>	
<p>3. Opcije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). Obrazložiti preferiranu opciju? <p>U prethodnom periodu definisane su određene poteškoće u primjeni postojećeg Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, broj 30/12). S tim u vezi, predložene izmjene i dopune predmetnog akta treba da riješe ovaj problem, i da stvori pretpostavke za njegovu potpunu implementaciju.</p>	
<p>4. Analiza uticaja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno. 	

<ul style="list-style-type: none"> - Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima) - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti, - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija; - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o izmjenama i dopunama zakona o vazdušnom saobraćaju se odnosi na putnike, Agenciju za civilno vazduhoplovstvo, operatore vazduhoplova i operatore aerodroma. • Primjena ovog propisa ne izaziva troškove građanima i privredi. • Ovim zakonom se ni na kakav način ne sprječava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija. • Ovim propisom se ne stvaraju administrativna opterećenja i biznis barijere.
<p>5. Procjena fiskalnog uticaja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?; - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti; - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti; - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?; - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?; - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?; - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda; - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti; - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?; - Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
<p>Za implementaciju Zakona nisu potrebna sredstava iz Budžeta Crne Gore.</p>
<p>6. Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako; - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije); - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti
<p>Eksterna ekspertiza nije korišćena</p>
<p>7: Monitoring i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
<p>Za sprovođenje ovog zakona zaduženi su Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Agencija za civilno vazduhoplovstvo.</p>

Datum i mjesto

18. April 2017. godine

Stariješina organa predlagača

[Handwritten signature]

Orna Gora
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

Naziv propisa	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XVIII Saobraćaj i komunikacije	Saobraćaj
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	14. Saobraćajna politika	14.40. Vazdušni saobraćaj
Ključni termini - eurovok deskriptori	Zakon, vazdušni saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	

